

ADEM RUI MTE

Voor Joline, Thijs en Cher

Ademruimte

Je lichaam ademt zuurstof
Je geest ademt waarheid
Je ziel ademt liefde

Matthijs Goedegebuure

Ontdekkingen over Jezus, autoriteit,
talent, zelfbeeld, relaties en mens-zijn.

jarsons
2012

 Goedegebuure Consultancy
Professionals met visie!

www.goedegebuure.info
www.talentassessment.nl
www.jarsons.nl

Ontwerp omslag: Matthijs Goedegebuure
Druk: Drukkerij Van der Perk B.V.

ISBN 978-94-91405-00-6
NUR 707

Copyright © 2011 Matthijs Goedegebuure
1^e druk 2011
2^e druk 2012
3^e druk 2013

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën van de website en de informatie is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, bestaat de verplichting de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB).

Voor het overnemen van gedeelte(n) van de website en de informatie in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Verantwoording

In dit boek vertel ik over persoonlijke ontdekkingen die mij drijven en inspireren in mijn leven. Deze ontdekkingen komen voornamelijk voort uit mijn eigen leven: mijn familie, mijn vriendenkring, mijn ervaringen in pastoraat, mijn hobby's, prediking, coaching, gemeentewerk, worship-teams en hulpverlening. Mijn werkervaring als adviseur, oprichter van Jarsons BV, spreker en oudste (binnen een kerkelijke gemeente) is hierin leidend. Ik publiceer dit boek vanuit mijn passie als oprichter van Jarsons BV en niet vanuit mijn functie als gz-psycholoog. Hiermee ben ik professioneel 'ingedekt', maar ik wil er graag iets aan toevoegen.

Omdat ik ook werkzaam ben als psycholoog binnen de geestelijke gezondheidszorg in Nederland, wil ik nadrukkelijk vermelden dat dit boek geen wetenschappelijke publicatie is en ook geen handboek voor de behandeling van psychische stoornissen. Evenmin geeft dit boek een beeld van mijn werkwijze als professioneel hulpverlener. Als gz-psycholoog houd ik me zo goed mogelijk aan de wetenschappelijke standaards binnen mijn vakgebied. Daarnaast zoek ik, zoals velen van mijn vakgenoten, naar inspiratie om fris te blijven als therapeut. Dit boek is uitsluitend een verslag van wat mij inspireert voor de diverse functies die ik in de maatschappij vervul. Het is geen verslag van de wetenschappelijke stand van zaken of behandelmethodiek binnen de psychologie. Ook niet binnen de 'christelijke psychologie'.

Ondanks dat ben ik mij ervan bewust dat ik zorgvuldig om moet gaan met mijn functie als psycholoog, en realiseer ik me dat ook mijn publicaties buiten mijn vakgebied impact kunnen hebben op de wijze waarop mensen psychische problemen interpreteren en hanteren. De doelgroep voor deze publicatie is: christenen die inspiratie en tools zoeken voor het zich bewust worden en inzetten van hun talenten vanuit hun levensovertuiging en/of: anderen willen helpen bij het ontdekken en inzetten van hun talenten. Dit boek is niet specifiek geschreven voor mensen met ernstige psychische problemen.

Als u *gelovig* bent en *ernstige psychische problemen* heeft, dan adviseer ik u om professionele hulp te zoeken. Ga niet in uw eentje met dit boek aan de slag. Zoek zo mogelijk ook pastorale steun in uw kerk of gemeente. Bespreek met uw voorganger, predikant, pastoraal werker of hulpverlener of het zinvol is dit boek te lezen en te betrekken bij uw begeleiding of behandeling.

Als u *niet gelovig* bent en *ernstige psychische problemen* heeft, is dit boek minder geschikt voor u. Het is geschreven vanuit spirituele uitgangspunten die voor de meeste christenen heel 'gewoon' en vertrouwd zijn (het bestaan van God, Jezus, engelen, demonen, gebedskracht, schepping, eeuwigheid, ...) maar minder herkenbaar en zelfs 'vreemd' zijn voor niet-gelovigen. Als u bij mij in therapie zou zijn, zou ik u niet vermoeien met de spirituele denkbeelden die mij dierbaar zijn, maar u zo goed mogelijk helpen met bijvoorbeeld cognitieve gedragstherapie. Als u daarna graag wilt weten wat mij persoonlijk inspireert, dan is dit boek vast en zeker interessant.

Bent u *niet gelovig* en heeft u *geen last van ernstige psychische stoornissen*, dan wil ik u best uitdagen dit 'vreemde' boek te lezen en mee te voelen hoe het christelijk geloof mij inspireert om mijn plek in deze maatschappij in te nemen.

Matthijs Goedegebuure
Papendrecht, 29 oktober 2011

Inhoud

Verantwoording	5
Voorwoord	9
DEEL 1 GEEST, ZELFBEELD EN IDENTITEIT	
1 De geest van de mens	15
2 Is een goed zelfbeeld echt nodig?	24
3 Werk aan je toekomstbeeld!	31
4 Wereldbeeld: akker of begraafplaats?	38
5 Innerlijke beelden	42
6 Je diepste identiteit	43
DEEL 2 TALENT	
7 De waarde van talent	50
8 Talent: de unieke mix van 'beetjes'	53
9 Het Jarsons-principe	62
DEEL 3 GEESTELIJKE AUTORITEIT	
10 Over autoriteit	78
11 Autoriteit en geld	90
12 Autoriteit en houding	96
DEEL 4 CHRISTELIJKE LEVENSHOUDING	
13 Gewoon in de rij	104
14 Wat is nu liefde ... ?	108
15 Willen	110
16 De ontwerper, de bouwer en de baas	116
17 In de trein of in het zadel	119
18 De spelletjes van je vlees	125
DEEL 5 GELOOF EN VERTROUWEN	
19 De knipoog van mijn vader	130
20 Als U God bent, doe dan iets ... !	135

21 Onuitblusbaar	139
22 De boom van vraagtekens	142
23 Vergeving en Godsvertrouwen	150
24 De noodzaak van vertrouwelingen	153
25 Kwetsbaar zijn of sterk zijn?	158
DEEL 6 STRIJD, GROEI EN GENEZING	
26 Waarom is seksueel misbruik zo ingrijpend?	164
27 Ouder, volwassene en kind	170
28 Volwassen communicatie	184
29 Satans missie en strategie	190
30 Leven in waarheid	192
31 De dood als achterdeur	198
32 Waarom haat Satan mensen?	201
33 Veranderen ... een paar tips	206
DEEL 7 ONTDEKKINGEN	
34 Lopers voor elk slot	210
35 De beste inspiratie	213
36 Spreuken	217
DEEL 8 PERSOONLIJKE VISIE	
37 Persoonlijke visieformulier	224
Index	237
Bibliografie	241

Voorwoord

Dit boek is niet geschreven, het is ontstaan. Ontstaan vanuit een passie om zoveel mogelijk mensen te helpen aan de goede 'plaatjes': de goede plaatjes van God en het goede plaatje van jezelf. Maar ook het juiste plaatje van de wereld om je heen en het echte plaatje van je toekomst. Deze plaatjes heb je nodig. Ze vormen in je geest een kompas dat je de weg wijst naar je ultieme bestemming; de plek waar je echt tot je recht komt met jouw talenten. Met de verkeerde plaatjes in je geest kom je op een dwaalspoor en mis je minstens een belangrijk deel van je bestemming.

De passie om zoveel mogelijk christenen te helpen in het ontwikkelen van een goed godsbeeld, zelfbeeld, wereldbeeld en toekomstbeeld is ontstaan door het lezen en herlezen van de allerlaatste gelijkenis van Jezus. Twee dagen voor Hij gekruisigd wordt, geeft Jezus zijn leerlingen een allerlaatste les over het Koninkrijk van God in de eindtijd. Hij zoomt in deze les in op 'de man met het ene talent'. Een tragisch verhaal over iemand die in vergelijking met de anderen minder talenten krijgt, het ook nog eens helemaal fout doet en uiteindelijk buiten geworpen wordt in de duisternis. Ik heb me lang afgevraagd waarom Jezus zijn enorme reeks gelijkenissen afsluit met zo'n negatief verhaal. Waarom niet een bemoedigende of positieve afsluiter?

Stap voor stap werden mij twee dingen duidelijk. Ten eerste: deze man met het ene talent is blijkbaar heel belangrijk in de eindtijd. Anders leg je daar niet zo de nadruk op in je laatste les. Ten tweede: Jezus laat in dit verhaal zien wat er gebeurt als je diep in je geest de 'verkeerde plaatjes' te pakken hebt. Deze 'eentalenter' ziet de akker als een begraafplaats voor zijn talent. Hij noemt zijn eigen talent 'het uwe' en kansen ziet hij als angstige doemscenario's. Tenslotte ziet hij een gevende heer als een 'hard mens die maait waar hij niet heeft gezaaid'. De gevolgen hiervan zijn dramatisch en eeuwig. Deze inzichten gaven mij een schok van herkenning. In de afgelopen twintig jaar heb ik als christen-psycholoog honderden christenen mogen helpen om deze verkeerde beelden in te ruilen voor de zuivere beelden zoals God ze bedoeld heeft.

Deze laatste gelijkenis van Jezus en zijn onovertroffen passie voor het Koninkrijk heeft me aangespoord om in weblogs, websites, cursusmappen, mails, etc. te schrijven over de meest uiteenlopende onderwerpen die christenen bezighouden. Ze waren niet bedoeld voor een boek. Maar op verzoek van enkele mensen en vanuit het

verlangen dat zoveel mogelijk christenen hun talent echt gaan inzetten heb ik een aantal van mijn schrijfsels samengebundeld tot een boek.

Doordat alle artikelen als losse stukken zijn geschreven is het een wat vreemd boek geworden, vind ik zelf. Er zitten instructies in, maar ook stappen-plannen, verhalen, Bijbelstudies. Artikelen voor managers en schrijfsels voor mijn cliënten. Notities voor collega's en re-actieverslagen voor mezelf. Teksten die gericht zijn op gelovigen, en artikelen voor seculiere lezers. Gezellige stukken en hier en daar wat zwaardere kost. Het is een caleidoscoop van schrijfsels. Ik heb ze grotendeels laten staan zoals ze waren. De echte waarheidszoekers zullen hun parels en schatten er wel uit opduiken. Het troost me dat de Bijbel zelf ook zo'n soort Boek is; mijn boekje komt daar uit voort.

Door deze opzet kun je in hoofdstuk 1 beginnen, maar ook in een ander hoofdstuk. Je kunt *alles* lezen, maar ook alleen bepaalde *gedeelten*. Je kunt het via de index achterin als een naslagboekje gebruiken om mijn gedachten over een bepaald onderwerp op te zoeken, of als werkboek om aan je talent te werken. Maar ook om aan je huwelijk te werken, of je bedrijf, je visie, je team, je communicatie. Het zit er allemaal in. De vragen bij ieder hoofdstuk helpen je op weg. Kortom: doe er mee wat aansluit bij *jouw eigen* zoektocht. Ik adviseer je in ieder geval om 1. eerst je eigen vragen concreet op te schrijven, en 2. biddend te lezen. Alleen wie zoekt, zal iets vinden. Ik geloof en bid dat de Heilige Geest dit boek zal gebruiken om tot je te spreken.

Voor de theologen onder ons die Ademruimte lezen: ik heb niet de pretentie of de wens een theologisch stuk te schrijven. Ik beschrijf mijn persoonlijke ontdekkingen. Het is daarom dat ik het boek niet heb doorspekt met bijbelteksten om mijn gelijk te bewijzen. Ik wil iedereen vragen kritisch te lezen en te toetsen of mijn ontdekkingen in lijn zijn met Gods Woord. Ik stel mijn mening graag bij als die buiten de Bijbelse kaders gaat.

Ik wil een aantal mensen graag bedanken: het hele Jarsons-team bestaande uit Marja Meijers, Ton Swart, Huibert Uittenbogaard, Edwin van der Vlist, Gerrit-Jan Verstoep, Wendela Verstoep, Gerard Nederend, Yvonne Nederend en Danny Dane. Jullie durven het aan om samen met mij te investeren in het Jarsons-project dat bij het verschijnen van dit boek nog in de kinderschoenen staat. Mede door jullie investeringen, betrokkenheid en enthousiasme over de Jarsons-visie is ook dit boek ontstaan. Een speciaal woord van dank is voor mijn cliënten die me in de afgelopen jaren zoveel vertrouwelijke informatie uit hun leven hebben toevertrouwd, dat ik minstens even veel van jullie heb geleerd als jullie van mij. Ik heb mezelf vaker in jullie worstelingen herkend dan jullie misschien beseften. Nel Borst en Christine van den Brink, mijn collega-psychologen en intervisiegenoten: tijdens onze gezellige meetings waren jullie soms de eersten waar ik mijn ontdekkingen mee deelde. Jullie eerste reacties daarop waren altijd belangrijk voor me. Kees de Zwart van Drukkerij

Van der Perk: je genereuze last-minute aanbieding om dit boek extra cachet te geven was een geschenk uit de hemel. Het snel bijeengeroepen en enthousiaste team editors: mijn moeder Dineke, mijn zus Esther, Esther van Seters-Taute, Bert van Seters, Wendela Verstoep en Yvonne Nederend. Dankzij jullie hoef ik me in ieder geval niet te schamen voor taalgebruik en spelling.

Ik dank mijn hemelse Vader, mijn Koning en Vriend Jezus Christus en mijn Goddelijke Metgezel de Heilige Geest. Zonder U Drieën zou ik een stofje in een ruimtestorm zijn geweest. Dankzij U ben ik een Mens. Ik hoop dat dit boek U ook een stukje Ademruimte geeft in mensenlevens.

Tenslotte bedank ik de allerliefste en trouwste vrouw die ik ooit heb ontmoet: Edith. Wij horen al duizenden jaren bij elkaar; ons leven is de meest spannende reis door de gekste gebieden. I love you. Zonder jou bestond ik niet meer, laat staan dit boek. Ik draag dit boek op aan onze dochter Joline, onze zoon Thijs en onze pleegdochter Cher. Ik verwacht nog lang bij jullie te zijn, maar voor het geval het anders loopt, heb ik gelukkig een groot deel van mijn routekaarten voor het leven hier voor jullie kunnen verwoorden. Dit is een blauwdruk van alles waar ik in geloof. Lees desnoods de schrijfsels van je vader in elke fase van je leven weer een keer door en voeg je eigen ontdekkingen daar aan toe. En deel die weer met anderen! Jullie zullen weer verder komen dan je vader en moeder!

DEEL 1
GEEST, ZELFBEELD EN IDENTITEIT

1

De geest van de mens

11 oktober 2008 09.13 uur. Dit artikel is geschreven uit dankbaarheid over de unieke positie in de schepping die God aan mensen heeft gegeven. Hier begint je ontdekkingsstocht naar wie je bent en wat je toevertrouwd is.

De werkelijkheid bestaat uit twee delen: de *zichtbare* wereld en de *onzichtbare* wereld. Bij de meeste gelovigen is dit bekend als de *natuurlijke* en de *geestelijke* wereld. De Bijbel spreekt vaak over de 'aarde' en de 'hemel'. De 'hemelse gewesten' horen ook bij de hemel in de onzichtbare, geestelijke wereld.

In de *zichtbare* wereld bevindt zich alles wat *fysiek* is: materie, planten, dieren en mensen. Dit zichtbare deel van de werkelijkheid is voor de meeste mensen het 'vertrekpunt' van hun denken en hun keuzes. We baseren onze keuzes op wat we in de zichtbare wereld zien en ervaren. We zien hoe een vaatwasser werkt en gaan er vanuit dat deze altijd of minstens voorlopig zo blijft werken. Dat is ook logisch, hoewel we regelmatig ervaren dat onzichtbare krachten de geschiedenis soms een andere wending geven.

Er bestaat ook een ander deel van de werkelijkheid: een geestelijk, *onzichtbaar* gedeelte. Hier bestaan dingen die we *niet* zien, maar die er toch zijn. In de onzichtbare wereld bevindt zich alles wat geestelijk is: God, Satan, engelen, demonen, geesten, en: mensen. De Bijbel stimuleert mensen om deze geestelijke wereld het vertrekpunt van hun denken en hun keuzes te maken. 'Bedenk de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn'.

De unieke positie van de mens

De mens is het *enige* schepsel dat zich voortdurend in *beide* werkelijkheden bevindt. Maar ook in beide werkelijkheden *actief* kan zijn. Dit kan omdat de mens een unieke, nieuwe schepping is. Hij bestaat *fysiek*, lichamelijk; hij kan muziek maken, praten, schrijven, schilderen, aanraken, timmeren, friet eten. Maar hij bestaat ook *geestelijk*, spiritueel. Hij kan visie ontvangen, bidden, fantaseren, aanbidden, geloven, vurig zijn, geestelijk slapen en geestelijke autoriteit uitoefenen. Hij is een concreet

2

Is een goed zelfbeeld echt nodig?

8 april 2008 14.20 uur. Dit artikel bevat ontdekkingen over onderwerpen als zelfbeeld, zelfvertrouwen en identiteit. Voor de uitgave van dit boek is het oorspronkelijke weblog-artikel herschreven en aangevuld met een aantal illustraties.

Iedereen gaat er altijd maar automatisch vanuit dat het goed is om een positief zelfbeeld te hebben. Ik heb me lang serieus afgevraagd of dat wel echt zo is. Onzekere mensen zijn immers net zo waardevol. En vaak zelfs extra sympathiek door hun bescheidenheid. Mensen die 'het met zichzelf getroffen hebben' komen soms heel arrogant over. En bovendien: de Bijbel roept ons toch op om de ander uitnemender te achten dan jezelf? Ik ben er inmiddels uit. Het is zo: een positief zelfbeeld is noodzakelijk om in dit leven je plek goed in te nemen. De Bijbel heeft me overtuigd. Lees mee.

Waarom sprinkhanen het niet redden

Toen de Israëlieten uit Egypte waren bevrijd was hun zelfbeeld niet bepaald positief. Ze waren vierhonderd jaar slaaf geweest. Generaties lang hadden ze aan de onderkant van de Egyptische samenleving geleefd. Gezwogd, beter gezegd. Anderen pro teerden van *hun* energie, van *hun* tijd, van *hun* kinderen, van *hun* lichaam. Het zelfbeeld van een waardeloze slaaf die zelf niets in te brengen heeft, zat tot diep in hun genen. Niet wat *zij* wilden was belangrijk, maar wat een *ander* wilde. Na hun bevrijding uit de slavernij reageerden ze echter nog steeds als slaven: ze voelden zich snel tekort gedaan, oneerlijk behandeld, onderdrukt, klein, ...

De ultieme ontmaskering van hun zelfbeeld was het moment dat de twaalf verspieders terugkeerden (Numeri 13). Hun verslag aan Mozes en het volk was als volgt: *'Mozes, dit gaat nooit lukken. De steden zijn onoverwinnelijk, de mensen zijn als reuzen, en wij waren in onze eigen ogen als sprinkhanen, en zo ook in hun ogen'*. Sprinkhanen. Zij zagen zichzelf als sprinkhanen. Kleine, lastige insecten die door een reus met één voet vertrapt konden worden.

Met zo'n zelfbeeld kun je het beloofde land niet innemen. Met zo'n zelfbeeld wordt

3

Werk aan je toekomstbeeld!

17 oktober 2008 17.33 uur. De ontdekking dat je als mens waarheid in je eigen geest kunt zaaien, motiveerde me om hier meer over te schrijven. Mijn verlangen is dat het lezers een besef van invloed op hun eigen innerlijk en op hun toekomst geeft.

*Voor een kwaad gerucht zal hij niet vrezen,
zijn hart is gerust, vol vertrouwen op de HERE*

Psalm 112 vers 7

In een vorig artikel heb ik uitgelegd dat onze menselijke geest een reservoir, een galerij van *beelden* is. En dat wij als mensen een unieke positie hebben doordat wij ons voortdurend in de zichtbare en de onzichtbare werkelijkheid bevinden. In dit artikel diep ik een paar zaken nog wat verder uit, en zoom ik in op één van de basisbeelden in onze geest: ons toekomstbeeld.

Het ademen van geest, ziel en lichaam

Eerst een kort overzicht van geest, ziel en lichaam om dit onderwerp in het juiste perspectief te plaatsen: ons *lichaam* ademt zuurstof in en uit om te leven. Zonder zuurstof stikt ons lichaam en sterven we fysiek. Onze *ziel* ademt woorden in en uit om te leven. Woorden zorgen voor *begrip* tussen mensen, voor connectie. Een ziel die geen begrip kan geven of ontvangen, stikt. Je gaat emotioneel dood als je geen woorden kan delen met een ander. Woorden van mensen en van God troosten en voeden ons. Uitspraken van vrienden, maar ook liederen, gedichten, boeken, Bijbelteksten geven ons houvast. Vaak door de *berkenning* die er in zit. Ze bewijzen dat we niet alleen zijn in onze gevoelsituatie. Zoals ons *lichaam* zuurstof ademt, en onze *ziel* woorden ademt, ademt onze *geest* beelden in en uit. Onze geest zoekt voortdurend naar beelden die houvast geven. Die beelden worden ook weer doorgegeven aan onze ziel die daar inspiratie, moed, doelgerichtheid en orde aan ontleent. Onze geest

Index

A

aanbidden 86
aanbidding 112, 165
aanbiddingsleiders 112
aandeelhouders 94
aanraking 219
aanranden 80
aarde 84
Abraham 34, 35
Abraham Lincoln 25
Absalom 85
Adam 84, 146, 166
afpersen 80
afsplitsing 180
afwijzing 174
akker 38
anorexia 193
atheïsme 34
autoriteit 44, 79

B

bekering 137
bemoedigingen 231
beslissende momenten 227
bestemming 81, 98
bevestigings 230
bevrijding 203
bevrijdingsgebed 203
boulimia 193

C

charisma 80, 82

Chet Atkins 54
christen-ondernemers 94
cognitieve attributie 34
cognitieve therapie 46
competentietests 57
cortisol 155
counseling 113
country 55

D

Darby 165
David 85
demonen 15, 218
depressie 22
Derek Prince 165
discipelen 28
domein 84, 219
droom 85
druggebruik 156
DSM-IV 91

E

eenheid 100
eentalenter 9
eentalenters 39
eenzaamheid 156
eerlijkheid 211, 219
egocentrisme 190
eierstok-kanker 155
eigenwaarde 220
Eliza 62
engelen 15, 16

Eva 166
evangelieschrijvers 135
evangelische christenen 219
evolutie 142

F

Facebook 97
familie-regels 172
Floyd McClung 165

G

gebedsgenezer 104
geborgenheid 167
geest 15
geestelijke autoriteit 78
geestelijke wereld 15, 218
geest en waarheid 112
geld 219
geloofscrisis 121
geluk 111
gemakzucht 28
genezingsdienst 105
genezingsdiensten 104
Gethsemané 146, 159
gevoelsreacties 80
gezondheidszorg 91
godsbeeld 20
goed en kwaad 145

H

hart 19
hartinfarct 155
hechting 167
hechtingsproblemen 22
heelal 96
Heilige Geest 21, 22, 84, 100, 214, 218
hemel 84
Henri Nouwen 165
Heriodas 202

Hof van Eden 84
hoogmoed 190

I

identiteit 43, 204
incest 164
innerlijke beelden 42
inspiratie 226
intelligentie 65, 220
interventie 113
intimiteit 167
intuïtie 101

J

Jarons 10
jazz 55
jazz-muziek 56
Jezus 32, 136
Jim Reeves 54
Johannes 32
Johannes de Doper 202
Johnny Cash 105
Jozef 85

K

kanker 142
karaktervorming 68
Kerry Livgren 33
kind (OVK) 172
kindpositie 173
koningschap 166
koninkrijk der hemelen 44
koninkrijk van God 45
kruis 136, 139, 218

L

levensgeluk 145
levensvisie 225
LinkedIn 97

Lucifer 201

M

macht 83
 machtsmiddel 82
 machtsmiddelen 82
 man 219
 manipulatie 83
 Markus 135
 Mattheus 135
 misbruik 79, 80, 111, 164, 180
 muziekbusiness 57
 muziekindustrie 54

N

nabijheid 167
 narcisten 106
 negatief zelfbeeld 29
 negativiteit 219
 nieuwe schepping 15

O

onbewuste 44
 onderdrukken 80
 onreine geest 166
 ontmoediging 190
 ontmoedigingen 67
 onzichtbare wereld 15
 oogsten 99, 147
 ouder (OVK) 171
 Oude Testament 219
 overlevingsmodus 167
 overspel 80
 overwinning 21

P

paradijs 137
 passiviteit 121
 pastoraal werkers 112

pastoraat 112
 Paulus 18, 86
 persoonlijkheidskenmerken 57
 persoonlijkheidsontwikkeling 214
 Peter Horrobin 79
 Petrus 32, 84, 159
 pinksterchristenen 219
 positief zelfbeeld 218
 positiviteit 219
 post traumatische stress-stoornis 164
 priesterschap 165
 profeet 66
 proteïne 155
 psychiaters 91
 psychologen 91
 psychologie 218
 PTSS 164, 167

R

Ralph Knegtman 70
 regeren 219
 relatieproblemen 22, 79
 rentmeesterschap 166

S

samenwerkingsverband 68
 Satan 15, 18, 218
 Sceva 18
 schepping 84, 142, 144
 seks 111, 165
 seksueel misbruik 80, 111, 166, 180
 seksuele gemeenschap 165
 seksuele trauma's 165
 sexverslaafden 105
 Skevas 26
 slaapproblemen 156
 slavernij 25
 sociale angst 22
 spanningsklachten 156

splitsing 190
stressklachten 155
subdomein 86
succes 96
Syro-Fenicische vrouw 104

T

talent 50, 53, 64
talentassessment 58
talent-coaching 64
talenten 39, 50
talentmanagement 53, 59
therapie 113
tien geboden 82
toekomstbeeld 20
transactionele analyse 170
tweede Adam 84

V

Vader (God) 100, 133, 139, 214
vaderhart van God 165
veiligheid 167
veranderdoel 206
veranderen 206
verbittering 147
verdeeldheid 190
vergeving 106, 150, 151, 220
verkrachten 80
verleiden 80
verontschuldigen 218
verscheidenheid 101

verslaving 156
vertrouwelingen 153
vertrouwenscrisis 164
visioen 32
visionair 93
vloek 218
volwassene 175
volwassene (OVK) 176
voorgangerschap 86
vrijheid 218
vrouw 219

W

wereldbeeld 20, 38, 69
werkgevers 59
wetmatigheden 218
wetticisme 20
wil 110
Willem Ouweneel 79
willen 110
wilskracht 114

Z

zalving 92
zegen 218
zeggenschap 50, 166
zelfbeeld 20, 24
zelfverwijt 147
ziel 20
Zoon (God) 100, 214